

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Villa Maj
Juni 2021

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

I kraft af, at Corona-pandemien har sat sit store aftryk på praksis i daginstitutionerne det sidste halvandet år, så har fokus naturligt været på de områder, der har været mest påvirket.

Udeliv og leg har været omdrejningspunktet for mange refleksioner og stor udvikling. Alle vores udearealer er blevet gennemgået og vi har fundet flere måder at bruge dem på.

Toiletrutiner og hygiejne i børnehøjde har ganske naturligt været i fokus. I den forbindelse har det været vigtigt, at børnene skulle have et naturligt forhold til det og ikke en ”fordi vi er bange for Corona” tilgang.

Selvhjulpethed i børnehaven har naturligt fyldt meget, i og med at børnene selv har skullet gå ind med deres tasker, tøj og ting om morgenen og igen om eftermiddagen, have det hele med ud, når de blev hentet. Forældrene har ikke måttet komme indenfor.

I april 2020 fik vi jo pålagt at arbejde i mindre grupper med alle børnene gennem hele dagen. De gode erfaringer herfra har vi taget med og bygger videre på.

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanen, har vi generelt haft fokus på børnenes læringsmiljø hele dagen og ikke kun i aktivitetstimerne.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

I forbindelse med udarbejdelsen af Villa Majs læreplan har brugt EVA's "Redskab til selvevaluering" til hvert enkelt område. Vi oplever det som et godt redskab, vi også fremover kan bruge, når vi skal genbesøge det pædagogiske grundlag og temaerne i Den styrkede læreplan.

Vores struktur er indrettet sådan, at hver stue udarbejder en SMTTE på deres planlægnings- og evalueringsmøder, der dækker en periode på ca. 3-4 uger.

På vores etagemøder (afdelingsmøder) og personalemøder videndeler stuerne på tværs og kommer med konstruktiv kritik til hinandens SMTTE'r

Vi reflekterer løbende og justerer i processer, når vi oplever et behov for det. Vi holder af ordet "prøvehandling".

Vi kalder vores måde at arbejde på for en "undrings- og udviklingskultur".

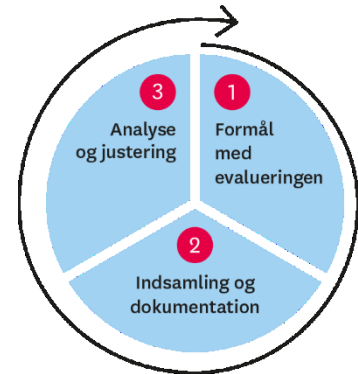
Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

De sidste 2 år har vi på hvert personale- og etagemøde taget et emne fra Den styrkede læreplan op. Det pædagogiske grundlag har vi gennemgået og diskuteret på personalemøderne for hele huset. Der har været diskussioner i små grupper og opsamling i plenum.

De 6 læreplanstemaer har været gennemgået og diskuteret på hver etage (afdeling), så både vuggestueliv og børnehaveliv blev tydeligt i det samlede dokument.

Som tidligere beskrevet har vi taget udgangspunkt i EVA's "Redskab til selvevaluering". De fælles opsamlinger på alle emner, har vores faglige fyrtårn sammenskrevet til et læsevenligt dokument med et flydende sprog.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

I forbindelse med indførelsen af Coronarestriktionerne skulle alle børn afleveres udendørs, fordi forældrene ikke måtte komme ind. Børnene skulle selv gå ind med deres ting og derefter afleveres i zoner, hvor stuenes voksne også holdt til. I over et år havde vi ikke haft et valg, men i forbindelse med at vi kunne se at restriktionerne var på retur, besluttede vi at evaluere på børnehaverbørnenes trivsel i afleveringssituationen, da vi havde en fornemmelse af, at den var blevet markant bedre i de "nye rammer".

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Personalet brugte observationer af børnene på legepladsen både i afleveringssituationerne og de børn, der efter aflevering legede rundt omkring.

Personalet talte med mange forældre, der gav udtryk for, at det var blevet meget nemmere at aflevere børnene end før restriktionerne.

I forbindelse med det pædagogiske tilsyn i marts 2021, hvor den pædagogiske konsulent var til stede i hele afleveringsperioden, står der i rapporten at "Generelt observeres der få børn, som synes at det at blive afleveret, er udfordrende".

Desuden har Gentofte Kommune gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt alle kommunens institutioner, hvor forældre har en høj svarprocent på de 3 udsagn: "Aflevering er blevet nemmere", "Mere ro om afleveringssituationen" og "Mit barn er blevet mere selvhjulpent".

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Vi analyserede os frem til, at børnenes trivsel, udvikling, dannelse og læring var blevet bedre med den udendørs aflevering.

- Der var mere ro om det enkelte barn i selve afleveringssituationen.
- Børnene blev mere selvhjulpne, fordi de selv skulle gå ind med deres ting.
- Børnenes selvværd og selvtillid blev større, fordi de voksne (forældre og medarbejdere) viste dem tillid til at kunne klare opgaven.
- De børn, der bliver afleveret tidligt, har meget mere plads og kan uforstyrret lege, hvor de før hele tiden blev forstyrret inde på stuerne, af de mange forældre, der kom og gik.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Selv om Corona-restriktionerne bortfalder, så fastholder vi udendørs aflevering af børnehavebørnene i det tidsrum, hvor der er størst trafik af forældre; ca. kl. 7.45 – 9.30.

Da restriktionerne først nu er på retur, så vil den første evaluering af praksisændringen gennemføres til efteråret.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrebestyrelsen har under udarbejdelsen af læreplanen konkret været inddraget i emnet ”Forældresamarbejde” og diskuteret de samme spørgsmål som personalet med udgangspunkt i EVA’s ”Redskab til selvevaluering”.

Forældrebestyrelsen har ikke været inddraget i andre dele af udarbejdelsen af læreplanen, da det sidste år har været præget af Corona-restriktionerne. Og en egentlig evaluering er vi ikke nået til endnu, da læreplanen først lige er blevet færdig pga. Corona-udsættelsen.

Forældrebestyrelsen har fået den første færdige læreplan til gennemlæsning og snakket om den på et bestyrelsesmøde, for at finde ud af, hvordan vi sammen kan arbejde med den fremover. Aftalen er at tage enkeltemner op løbende og evt. bruge EVA’s ”Redskab til selvevaluering” til at tale ud fra.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

I løbet af 2021 og 2022 skal Villa Maj certificeres som Idrætsinstitution. Derudaf følger at vi kommer til at have særligt fokus på vores pædagogiske læringsmiljø i forhold til krop, sanser og bevægelse, både i de planlagte aktiviteter og i rutinesituationer.

Vores faglige fyrtårne holder jævnligt oplæg med fokus på evaluering og læringsmiljø, så vi holer vores viden og udvikling ved lige.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Umiddelbart beholder vi vores nuværende systematiske evalueringskultur, da den dækker meget bredt og hyppigheden er tilpas. Vi kalder det undrings- og udviklingskultur.

Vores faglige fyrtårne holder jævnligt oplæg med fokus på evaluering og læringsmiljø, så vi holder vores viden og udvikling ved lige.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vores læreplan er på grund af Corona-situationen, først lige blevet færdig, men vi har tænkt os, at tage de forskellige emner og temaer op på møder løbende, så det passer ind med det arbejde vi er i gang med.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC